

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

23286

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci İttüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 28.01.2024.

Nevroz Uysal ASLAN
Şırnak Milletvekili

Cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlalleri nedeniyle mahpus ve mahpus yakınları tarafından tarafıma birçok başvuru yapılmaktadır. Bu başvuruların bir kısmı jandarmanın rutin uygulamasına dönüştürüldüğü belirtilen "ağız içi arama" uygulamasına ilişkindir. Hukuka aykırı ve kötü muamele olarak değerlendirilen bu uygulamayı kabul etmeyen mahpusların hastaneye sevk edilmediği gibi bazı cezaevlerinde ağız içi aramayı kabul etmeyen mahpuslara disiplin soruşturmaları açıldığı belirtilmektedir.

Örneğin Tokat Cezaevinde bulunan Mehmet Şirin Kaya, çapraz bağları koptuğu için ameliyat geçirmiş ancak ağız içi aramaya karşı çıktığından hakkında disiplin soruşturması açılmış ve hastaneye sevki gerçekleştirilmemiştir. Yine aynı cezaevinde çok sayıdaki hasta mahpusun ağız içi arama dayatması nedeniyle hastaneye sevk edil(e)medikleri ve tedavi olamadıkları belirtilmektedir. Bu mahpuslardan bazılarının sağlık sorunları hakkında tarafıma iletilen bilgilere göre;

Sağlık durumu ağır olduğu belirtilen Mehmet Tiryaki'nin hastaneye sevk edilmediği için hastalığına teşhis konulmadığı, Aydın Değirmenci'nin kolon kanseri olduğu, Ömer Yaman'ın 70 yaşında ve birçok sağlık sorununun bulunduğu, Adnan Çelebi'nin fitik ameliyatı geçirdiği ve fizyoterapi tedavisi görmesi gerektiği, Hasan Demirtaş'ın Behçet Hastası olduğu ifade edilmektedir. Cezaevinde merdivenlerden düşerek ayağı kırıldığı belirtilen İlhan Talay'ın da jandarmanın uyguladığı ağız içi arama dayatması nedeniyle hastaneye sevkinin gerçekleştirilmediği tarafıma aktarılan bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Ağız içi arama dayatmasının yarattığı hak ihlallerinin önlenmesi için cezaevi idareleri ile yaptığımız görüşmelerde Tokat Cezaevi idaresinin de aktardığı üzere sorunun İçişleri

23286

Bakanlığına bağı jandarma personeli tarafından gerçekleştirildiğı, sorunun bu nedenle çözülemediğı belirtilmektedir. Mahpusların sağık ve yaşama hakkını korumakla birinci dereceden görevli ve sorumlu olduğunuzdan hareketle sorunun çözümlmesi için İçişleri Bakanlığı nezdinde bugüne kadar herhangi bir girişiminiz olmuş mudur?

- 2- Mahpusların haklarını ve onurlarını korumakla da görevli bakanlığınız, kötü muamele ve onur kırıcı bir uygulama olarak sürdürülen ağız içi aramayı kabul etmeyen hasta mahpuslara cezaevi idareleri tarafından disiplin soruşturması açılması talimatı mı vermiştir?